

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 29. Quæstio. Utrum una Hypostasis, vel tres dici debeant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](#)

Sæculum IV. adulterium, impudicitiam, Idololatriam,
A. C. 376. homicidium, & crimina omnia proscriptum. Magiam, veneficium, Astrologiam, Augures, Sortilegos, incantationes, scripturas arcanae execratur. Theatra, equorum cursus, Bestiarum pugnas, Spectacula musica, detractiones, rixas, contentiones, injurias, in justitiam, avaritiam, usuras prohibet. Negotiis sæcularibus impliciti Ecclesiæ non probantur, sed omnium ultimo ponuntur. A nomine, nisi justitiam colat, oblationem recipit. Talis erat juxta S. Epiphanium Ecclesiæ Catholicæ Disciplina. In fine Libri de Hæresibus Anatolium, qui totum notis conscripserat, & Hypatium qui cor recte in chartaceis codicillis eparaverat, dilaudat.

§. XXIX.

*Quæstio. Utrum una Hypostasis, tri
tres dici debeant?*

Basil. epist. 349. ad Te- Illo tempore Paulini Sectatoribus litteræ Roma allatae animos addiderunt; quod Paulinum Episcopum Antiochenum appellarent, & S. Meletium rejicerent. Tunc ergo Paulinistæ Comitem Terentium, cui Antiochiæ magna erat Auctoritas, & par in Ecclesiam propensio, adiungunt, rogantque, ut inter se, & Sectatores S. Meletii, adhucdum exulis, unionem procuraret. Id ubi S. Basilius reficiunt,

vit, scripsit ad Terentium, rogans, ut huic Sæculum IV.
negotio se non implicaret. Non miror, A. C. 376.
inquit: *Occidentalium factum, nempe, quæ* ep. 722. ad
bic gerantur, simpliciter nesciunt, & qui Melet.
scire videntur, eis res nostras ita narrant,
ut plus pravo affectui indulgeant, quam
veritati studeant. Nesciunt, aut dissimu-
lant causam, propter quam beatus Episco-
pus Athanasius scribere Paulino decrevit,
at tibi non desunt, qui tibi narrare pos-
sunt, quæ inter Episcopos sub Imperatore
Joviano acta sint, & rogo te, ut hæc edo-
ceri velis. Cæterum cum illis lætamur, Sup. I. XV.
qui has litteras Roma acceperunt, & si te- §. 55.
stimonium, quod ipsis faveat, continent,
optamus, ut veritati sit consentaneum. No-
bis vero nemo persuadebit, ut a Meletio
deficiamus aut credamus, quæstiones, bu-
jus divisionis originem, parvi esse momen-
ti; a mea sententia nullatenus disceden-
dum puto, eo quod aliquis acceperit epi- ep. 349. p.
stolam, ob quam inflatur, & si de Cælo ve- 1129.
niret, nisi secundum sanctam Doctrinam
ambulet, ad meam communionem admitte-
re non possum.

Rogo te, ut perpendas, nullum alium
Arianis prætextum esse, cur Patrum no-
strorum Doctrinam non recipiant, quam
quod sensum perversum voci, consubstantia-
lis, tribuant, dicentes, nos Filium Confub-
stantiam agnoscere secundum hypostasin.
Occasionem hoc dicendi iis præbemus, si S. Basilius,
illis

Sæculum IV. illis cedimus, qui prope eadem, ac Ariani,
 A. C. 376. simplicitate magis, quam nequitia dicunt,
 nam nostram Doctrinam traducere sum-
 mōpere contendunt, cum potius suā deb-
 rent probare. Quid Arianorum calumnias
 aptius dici posset, quam quod aliqui ex no-
 stris dicunt, Patris, & Filii, & Spir-
 tus S. unam esse hypostasin? frustra agunt;
 dum deinde expresse affirmant Personarum
 distinctionem, nam idem Sabellius dicit;
 Deum esse in Hypostasi unum, sed ei in
 Scriptura pro nata occasione diversas Per-
 sonas attribui, dum jam inducit loquen-
 tem, ut Patrem, jam ut Spiritum Sanctum.
 Si ergo videant adversarii, quod quidam
 ex nostris dicant, Patrem, & Filium, &
 Spiritum Sanctum esse unum in subjecto, &
 tres in Personis, an non videbimus in be-
 ipso convinci, in quo accusamur? Cet-
 rum hypostasin, & Essentiam esse distin-
 tu, ut mibi videtur, ipsi fratres nostri Occiden-
 tales tenent, cum ob linguae suæ paupertatem
 coacti sunt recipere vocem Græcam USL.
 ut vocabulorum diversitate distinctionem,
 quæ in sensu esse posset, salvarent. S. Basilius
 deinde explicat, quomodo per substan-
 tiam, Uſia, illud intelligat, quod tribus
 Personis commune est, & per hypostasin
 cuiuslibet Personæ proprietates. Tum
 finit, Comitem Terentium orans, ut cu-
 ram reconciliandi dissidentes Praefulibus,
 præsertim relegatis, & pro Religione
 pugnan-

pugnantibus relinquat; quibus verbis Sæculum IV.
Meletium, & Eusebium Samosatenum de- A. C. 376.
notat.

Ex hac S. Basili epistola dispicitur,
quid causæ subfuerit, cur Orientales cum
Paulino communicare noluerint, & ex S. Hieronymi
aliqua S. Hieronymi epistola cognosci-
mus, quare Occidentales communionem
Meletii recusarent. Quippe S. Hierony-
mi quietem in ultimis Syriæ desertis hoc
schisma turbavit. Erant, qui ex eo quæ-
rerent, utrum ex parte Vitalis, Meletii,
vel Paulini staret? Episcopus Ariano-
rum, & Catholici Meletiani quærebant,
an in Trinitate tres esse Hypostases dice-
ret? Tot quæstionibus fatigatus scripsit ad *Hier. ep. 57.*
S. Damasum Pontificem in hunc modum:
*Cum nullum alium Ducem sequar, quam
JESUM Christum, vestræ Sanctitatis Com-
munioni inhæreo, id est, Petri Cathe-
dræ. (*) Scio Ecclesiam super hanc Pe-
tram fuisse ædificatam; quisquis agnum Matth. 16.*

extra

(*) Quot hic S. Hieronymi verba, tot ful-
mina sunt omnibus extra Ecclesiam Romanam
versantibus. Ex Sancti Doctoris verbis seque-
tur, illos JESUM Christum DUCEM sequi, qui Pa-
pæ Communioni inhærent, id est, Petri Cathe-
dræ, super quam Ecclesia ædificata est. Quid ad
hoc respondeat Interpres Protestans, qui non
modico Ecclesiæ suæ probro Historiarum Scri-
ptorem Romano-Catholicum, & irrefragabilia

contra

Sæculum IV extra banc Domum manducat, profana
A. C. 376. est. Quisquis in Arca Noe non est, pe-
Exod. XII. rit diluvio. Cum te consulendi non sem-
per mibi copia sit, Confessoribus Ægyptiis
me jungo, Confratribus tuis, non secus ac-
cymba, ut sub validæ navis præsidio tutu-
sit. Vitalem non novi, Meletium rejici-
quis Paulinus sit, nescio. Qui non colli-
git tecum, dispergit, nempe, qui cum JE-
Christo non est, cum Anti-Christo pugnat.
Interrogor, an admittam tres Hypostases?
quæro ego, quid hæc voces significant? Re-
spondent, significari tres Personas sub-
stantes. Respondeo, me ita credere. In-
stant, hoc non sufficere, & volunt, ut vocem
Hypostasis utar; timeo, ne per hypostasis
substantia intelligatur, quia in scolis fa-
cicularibus Hypostasis nihil aliud significat,
quam vox USIA. Timeo itaque, ne affi-
mando tres Hypostases, cum Arianis tra-
naturas admittam, & quo magis urgenter

contra seipsum testimonia in vernaculam tran-
stulit? Num dicat, S. Hieronymum fuisse Hære-
cum? Papista certe fuit. At si S. Hieronymus
& omnes illi, qui credebant, se JEsum Chri-
stum sequi, si Ecclesiæ Romanæ Communioni in-
hærerent, Hæretici fuere, ubi illa ætate erat vera
Ecclesia, ubi Orthodoxi, nisi forte turpissimus al-
quis Vigilantius, qui Interpreti nostro placebat,
quamvis eum totus orbis Christianus pro Hæ-
retico habuerit?

ut banc vocem adbibeam, ego magis mibi Sæculum IV.
crescit suspicio. Hinc obtestor te! ut da-

A. C. 376.

tis ad me litteris auctoriss, an has voces

Hypostases recipere debeam, vel rejicere?

rogo etiam, ut indices, quocum mibi An-

tiochiae communicandum sit? nam Cam-

penses, juncti hæreticis Tarsensibus (*)

Communionis tuæ auctoritatem obtendunt,

ut tres Hypostases in antiquo eorum sensu

propugnent. Sub Nomine Campensium

S. Hieronymus sectatores S. Meletii in-

telligit, prout dictum est, & sub Hære-

ticis Tarsensibus Discipulos Silvani Semi-

Ariani, qui Tarsi Episcopus fuerat, aut

forte Diodorum, qui tunc ibi erat Episco-

pus, postquam diu Presbyter Ecclesiae An-

tiochenæ fuerat, cum S. Meletio commu-

nicans; contra hos S. Hieronymi animum

occupaverant Presbyter Evagrius, & alii

de Paulini Communione, cui semper in-

hæsit. Cum ad hanc epistolam non ac-

cepisset responsum, alteram scripsit ad

Sup. XVII.

§. 3.

epist. 58.

S. Damasum, in qua dicit: *inde furunt*

Ariani, potestate Sæculari armati. Hinc

Ecclesia, in tres partes scissa, quarum quæ-

libet me conatur ad se rapere. Monachi,

qui circa me sunt, antiqua sua in me auco-

ritate utuntur. Interim clamo: quicun-

que

(*) Ecce! Hæretici quoque Communione cum
Ecclesia Romana Auctoritatis aliquid sibi concilia-
te volebant.

Sæculum IV. que Cathedræ Petri (*) junctus est, m.
A. C. 376. est! Meletius, Vitalis, Paulinus dicunt
 se tibi unitos; sed duo mentiuntur, &
 forte omnes tres. Ideo tuam Sanctitatem obsecro, ut mihi per epistolas tuas re-
 nunties, quibuscum in Syria communicare
 me oporteat. Ne spernas animam, pro qua
 Jesus Christus mortuus est. Ex his S. Basili-
 filii, & S. Hieronymi epistolis perspicuum
 fit, in quo punctum difficultatis fuerit
 situm, admittendo unam, vel tres hypo-
 stases. Orientales timebant, ne Sabellianistæ viderentur, si unam affirmarent hy-
 postasin, & tres Personas, tria Prolopiæ
 Personarum distinctione non conteni-
 volebant, ut Christiani confiterentur,
 unamquemque Personam in vera Hypo-
 stasi subsistere. Occidentales non audi-
 bant, dicere tres Hypostases, ne cum Ari-
 nis loquerentur, qui vocem, Hypostasis,
 per vocem latinam, substantia, explic-
 bant, & vox Persona, quæ Orientalibus
 non satisfaciebat, Occidentalibus suffi-
 cere videbatur, cum sibi magis apta non
 suppeteret. S. Athanasio, cum de sensu
 Greg. Naz. constaret, nulla cura verborum fuerat,
 orat. 21. p. 395. sed posteriori tempore, suspiciones, &
 contentiones invaserant animos, hinc
 tanto tempore Schisma Antiochenum co-
 nuit.

§. XXX.

(*) Quæ semel Cathedra Petri fuit, talis esse
 stante Christi Domini promissio cessare non potest.